

21999A1214(02)

14.12.1999

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 322/20

SPREMEMBE PROTOKOLA O VARSTVU SREDOZEMSKEGA MORJA PRED ONESNAŽEVANJEM IZ VIROV S KOPNEGA

A. Naslov

Naslov protokola, kot je spremenjen:

„PROTOKOL ZA VARSTVO SREDOZEMSKEGA MORJA PRED ONESNAŽEVANJEM IZ VIROV IN DEJAVNOSTI NA KOPNEM“

B. Uvodni odstavki

Prvi uvodni odstavek protokola, kot je spremenjen:

„so pogodbenice Konvencije o varstvu Sredozemskega morja pred onesnaženjem, sprejete 16. februarja 1976 v Barceloni in spremenjene 10. junija 1995,“

Tretji uvodni odstavek protokola, kot je spremenjen:

„opažajo vse večje pritiske na okolje, ki nastajajo zaradi človekovih dejavnosti na območju Sredozemskega morja, zlasti na področju industrializacije in urbanizacije, ter sezonskega povečevanja obalnega prebivalstva zaradi turizma,“

Četrty uvodni odstavek protokola, kot je spremenjen:

„priznavajo, da onesnaževanje iz virov in dejavnosti na kopnem ogroža morskó okolje, življenjske vire in človekovo zdravje ter da zaradi tega nastajajo resni problemi v mnogih obalnih vodah in rečnih izlivih Sredozemskega morja, predvsem zaradi izpuščanja neprečiščenih, ne dovolj prečiščenih ali neprimerno odstranjenih gospodinjskih ali industrijskih odpadkov, ki vsebujejo strupene ali obstojne snovi in snovi, ki se lahko kopičijo v organizmih,“

Naslednji odstavek se doda kot peti uvodni odstavek:

„uporabljajo previdnostno načelo in načelo ‚onesnaževalec plača‘, opravljajo presojo vplivov na okolje in uporabljajo najboljše razpoložljive metode in najboljšo okoljsko prakso s čistimi proizvodnimi tehnologijami vred, kot je predvideno v členu 4 konvencije,“

Šesti uvodni odstavek protokola, kot je spremenjen:

„so odločene, da v tesnem sodelovanju storijo vse potrebno, da zavarujejo Sredozemsko morje pred onesnaževanjem iz virov in dejavnosti na kopnem,“

Naslednji odstavek se doda kot sedmi uvodni odstavek:

„upoštevajo Svetovni akcijski program za varstvo morskéga okolja pred dejavnostmi na kopnem, sprejet 3. novembra 1995 v Washingtonu,“

C. Člen 1

Doda se naslov, besedilo pa se spremeni:

„Splošna določba

Pogodbenice tega protokola (v nadaljnjem besedilu pogodbenice) storijo vse potrebno, da v največji možni meri preprečijo, ublažijo in odpravijo onesnaževanje na območju Sredozemskega morja, ki ga povzročajo

onesnažene reke, izpusti iz obalnih objektov ali iztokov ali ki izhajajo iz kakršnih koli drugih virov ali dejavnosti na kopnem na njihovem ozemlju, ter se proti njemu borijo, pri čemer dajo prednost opuščanju vnašanja snovi, ki so strupene, obstojne in se lahko kopičijo v organizmih.“

D. Člen 2

Doda se naslov, besedilo odstavkov (a) in (d) pa se spremeni:

„Opredelitev pojmov

- (a) ‚konvencija‘ pomeni Konvencijo o varstvu Sredozemskega morja pred onesnaženjem, sprejeto 16. februarja 1976 v Barceloni in spremenjeno 10. junija 1995;
- (d) ‚hidrološki bazen‘ pomeni celotno povodje na ozemlju pogodbenic, katerega vode se iztekajo v Sredozemsko morje, kot je opredeljeno v členu 1 konvencije.“

E. Člen 3

Dodata se naslov in nov odstavek:

„Območje protokola“

(a bis) (na novo označen kot b))

„(b) Hidrološki bazen območja Sredozemskega morja;“

Odstavek (b) se na novo označi kot odstavek (c). Odstavek (c) se na novo označi kot odstavek (d) in se spremeni:

„(d) Brakične vode, slane obalne vode skupaj z močvirji in obalnimi lagunami ter podtalnica, povezana s Sredozemskim morjem.“

F. Člen 4

Doda se naslov, besedilo pododstavkov (a) in (b) prvega odstavka pa se spremeni:

„Uporaba protokola

1. Ta protokol se uporablja:

- (a) za izpuste, ki izvirajo iz točkovnih in razpršenih virov ter iz dejavnosti na kopnem na ozemljih pogodbenic in lahko neposredno ali posredno vplivajo na območje Sredozemskega morja. Ti izpusti vključujejo tiste, ki dosežejo sredozemsko območje, kot je opredeljeno v členu 3(a), (c) in (d) tega protokola, prek obalnih odlagališč, rek, iztokov, kanalov ali drugih vodotokov s pripadajočo podtalnico ali prek odtokov in odlagališč pod morskim dnom z dostopom s kopnega;
- (b) za vnose snovi, ki onesnažujejo in se po zraku prenašajo do območja Sredozemskega morja iz virov ali dejavnosti na kopnem na ozemljih pogodbenic pod pogoji, določenimi v prilogi III k temu protokolu.“

Doda se nov odstavek:

„3. Pogodbenice povabijo države, ki niso pogodbenice protokola in na katerih ozemlju je del hidrološkega bazena Sredozemskega morja, da sodelujejo pri izvajanju protokola.“

G. Člen 5

Doda se naslov, besedilo odstavkov 1, 2 in 4 pa se spremeni:

„Splošne obveznosti

1. Pogodbenice se obvezujejo, da bodo odpravile onesnaževanje, ki izhaja iz virov in dejavnosti na kopnem, in zlasti opuščale vnašanje snovi iz priloge I, ki so strupene, obstojne in se lahko kopičijo v organizmih.

2. V ta namen posamič ali skupaj, kot je primerno, izdelajo in izvedejo nacionalne ali regionalne akcijske načrte in programe, ki vsebujejo ukrepe in časovni razpored za njihovo izvedbo.“

Odstavek 3 se črta.

4. (preštevilčen kot 3)

„3. Pogodbenice ob upoštevanju elementov, določenih v prilogi I, sprejmejo prednostne naloge in časovni razpored za izvajanje akcijskih načrtov, programov in ukrepov, ki se redno pregledujejo in dopolnjujejo.“

Dodata se nova odstavka:

„4. Pri sprejemanju akcijskih načrtov, programov in ukrepov pogodbenice posamič ali skupaj upoštevajo najboljše razpoložljive metode in najboljšo okoljsko prakso skupaj s čistimi proizvodnimi tehnologijami, kadar je to primerno, in ob tem upoštevajo merila, določena v prilogi IV.

5. Pogodbenice sprejmejo preprečevalne ukrepe za čim večje zmanjšanje tveganja onesnaženja zaradi nesreč.“

H. Člen 6

Doda se naslov, besedilo pa se nadomesti s tem:

„Sistem dovoljenj ali ureditve s predpisi

1. Za odvajanje iz točkovnih virov v območje protokola in za izpuste v vodo ali zrak, ki dosežejo sredozemsko območje, kot je opredeljeno v členu 3(a), (c) in (d) tega protokola, in lahko vplivajo nanj, strogo velja, da je zanje potrebno dovoljenje ali predpis pristojnih organov pogodbenice ob pravilnem upoštevanju določb tega protokola in njegove priloge II ter ustreznih sklepov ali priporočil, ki so jih pogodbenice sprejele na zasedanjih.

2. V ta namen pogodbenice zagotovijo sisteme za inšpekcijski nadzor, ki ga opravijo njihovi pristojni organi, da ocenijo skladnost z dovoljenji in predpisi.

3. Organizacija lahko pogodbenicam na njihovo zahtevo pomaga pri vzpostavitvi novih ali krepitvi obstoječih pristojnih služb za preverjanje skladnosti z dovoljenji in predpisi. Taka pomoč vključuje posebno usposabljanje zaposlenih.

4. Pogodbenice uvedejo ustrezne sankcije za neskladnost z dovoljenji in prepisi in zagotovijo njihovo uporabo.“

I. Člen 7

Doda se naslov. Besedilo odstavka 1(e) in odstavka 3 se spremeni:

„Skupne smernice, standardi in merila

1. ...

(e) Posebne zahteve glede količine izpuščenih snovi (našteti v prilogi I), njihova koncentracija v odplakah in načini izpuščanja.

3. Pri sprejemanju akcijskih načrtov, programov in ukrepov iz členov 5 in 15 tega protokola se za njihovo postopno izvajanje upoštevajo zmožnost obstoječih obratov, da se prilagodijo in preusmerijo, gospodarska moč pogodbenic in njihova potreba po razvoju.“

J. Člen 8

Doda se naslov, besedilo pa se spremeni:

„Spremljanje stanja in sprememb

V okviru določb konvencije in programov za spremljanje stanja in sprememb, predvidenih v členu 12 konvencije, in če je potrebno, pogodbenice v sodelovanju s pristojnimi mednarodnimi organizacijami čim prej izvedejo dejavnosti, povezane s spremljanjem stanja in sprememb, in omogočijo dostop javnosti do ugotovitev:

- (a) da, če je mogoče, sistematično ocenijo raven onesnaženja ob svojih obalah, zlasti v zvezi z dejavnostmi in skupinami snovi iz priloge I, in o tem redno poročajo;
- (b) da ocenijo učinkovitost akcijskih načrtov, programov in ukrepov, ki se izvedejo v okviru tega protokola, da se v največji možni meri odpravi onesnaževanje morskega okolja.“

K. Člen 9

Doda se naslov, besedilo pa se spremeni:

„Znanstveno in tehnično sodelovanje

Pogodbenice skladno s členom 13 konvencije sodelujejo na področjih znanosti in tehnologije, ki so povezana z onesnaževanjem iz virov in dejavnosti na kopnem, zlasti pri raziskavah o vnašanju, poteh in učinkih snovi, ki onesnažujejo, in o razvoju novih metod za njihovo obdelavo, zmanjšanje njihove količine ali njihovo odpravo ter razvoju čistih proizvodnih tehnologij v ta namen. Zato si pogodbenice predvsem prizadevajo:“

Doda se nov odstavek:

„(c) spodbuditi dostop do okolju primerne tehnologije, vključno s čisto proizvodno tehnologijo, in njen prenos.“

L. Člen 10

Doda se naslov, besedilo pa se spremeni:

„Strokovna pomoč

1. Pogodbenice neposredno ali ob pomoči pristojnih regionalnih ali drugih mednarodnih organizacij dvostransko ali večstransko sodelujejo, da bi oblikovale, in če je mogoče, izvedle programe za pomoč državam v razvoju, zlasti na področju znanosti, izobraževanja in tehnologije, da se preprečijo, zmanjšajo, ali če je primerno, postopno odpravijo vnašanje snovi, ki onesnažujejo, iz virov in dejavnosti na kopnem ter njihovi škodljivi učinki na morsko okolje.

2. Strokovna pomoč bi vključevala predvsem usposabljanje znanstvenega in strokovnega osebja ter pridobivanje, uporabo in proizvodnjo primerne opreme, in če je primerno, čistih proizvodnih tehnologij v teh državah pod ugodnimi pogoji, o katerih se dogovorijo pogodbenice, ki jih to zadeva.“

M. Člen 11

Doda se naslov:

„Čezmejno onesnaževanje“

N. Člen 12

Doda se naslov, besedilo odstavka 1 pa se spremeni:

„Reševanje sporov

1. Če bi onesnaževanje s kopnega, ki izvira z ozemlja ene od pogodbenic, verjetno neposredno posegalo v interese ene ali več drugih pogodbenic, se te pogodbenice ob upoštevanju člena 28(1) konvencije na zahtevo vsaj ene izmed njih obvežejo, da se bodo posvetovale, da bi našle zadovoljivo rešitev.“

O. Člen 13

Doda se naslov. Besedilo odstavka 1, prvega stavka odstavka 2 in pododstavka (d) odstavka 2 se spremeni:

„Poročila

1. Če se pogodbenice na zasedanju ne odločijo drugače, vsaki dve leti predložijo prek organizacije zasedanjem pogodbenic poročila o izvedenih ukrepih, doseženih rezultatih in o morebitnih težavah, ki jih imajo pri uporabi tega protokola. Postopki za predložitev takih poročil se določijo na zasedanjih pogodbenic.

2. Taka poročila med drugim vključujejo:

(d) akcijske načrte, programe in ukrepe, ki se izvajajo skladno s členi 5, 7 in 15 tega protokola.“

P. Člen 14

Doda se naslov. Besedilo odstavka 1 in pododstavkov (a), (c) in (f) odstavka 2 se spremeni:

„Zasedanja

1. Redna zasedanja pogodbenic potekajo skupaj z rednimi zasedanji pogodbenic konvencije, ki jih imajo na podlagi člena 18 konvencije. Pogodbenice imajo lahko tudi izredna zasedanja skladno s členom 18 konvencije.
2. ...
  - (a) da spremljajo izvajanje tega protokola in proučijo učinkovitost sprejetih akcijskih načrtov, programov in ukrepov;
  - (c) da oblikujejo in sprejmejo akcijske načrte, programe in ukrepe skladno s členi 5, 7 in 15 tega protokola;
  - (f) da obravnavajo poročila, ki jih predložijo pogodbenice po členu 13 tega protokola.“

Q. Člen 15

Doda se naslov, besedilo odstavka 1 pa se spremeni:

„Sprejemanje akcijskih načrtov, programov in ukrepov

1. Pogodbenice na zasedanjih z dvetretjinsko večino sprejmejo kratkoročne in srednjeročne regionalne akcijske načrte in programe, v katerih so ukrepi in časovna razporeditev njihovega izvajanja, kot jih predvideva člen 5 tega protokola.“

Besedilo odstavka 2 se nadomesti s tem:

„2. Najpozneje v enem letu od začetka veljavnosti sprememb k temu protokolu organizacija oblikuje regionalne akcijske načrte in programe iz odstavka 1, ustrezno strokovno telo pogodbenic pa jih obravnava in odobri. Sprejem takih regionalnih akcijskih načrtov in programov se uvrsti na dnevni red naslednjega zasedanja pogodbenic. Enak postopek velja za vse dodatne akcijske načrte in programe.“

Dodata se nova odstavka:

„3. Sekretariat uradno obvesti vse pogodbenice o ukrepih in časovnih razporeditvah, sprejetih skladno z odstavkom 1 tega člena. Taki ukrepi in časovne razporeditve postanejo zavezujoči stoosemdeseti dan po uradnem obvestilu za vse pogodbenice, ki v sto devetinsedemdesetih dneh od dneva uradnega obvestila niso uradno obvestile sekretariata o ugovoru.

4. Pogodbenice, ki so poslale uradno obvestilo o ugovoru skladno s prejšnjim odstavkom, obvestijo zasedanje pogodbenic o tem, kako nameravajo ukrepati, pri čemer pa se razume, da lahko te pogodbenice kadar koli dajo soglasje k ukrepom in časovnim razporeditvam.“

R. Člen 16

Doda se naslov, besedilo odstavka 2 pa se spremeni:

„Končne določbe

2. Poslovnik in finančna pravila, sprejeta na podlagi člena 24 konvencije, se uporabljajo za ta protokol, če pogodbenice ne odločijo drugače.“

Besedilo zadnjega odstavka se spremeni:

„Sestavljeno v Atenah 17. maja 1980 in spremenjeno v Siracusi 7. marca 1996 v enem izvodu v angleškem, arabskem, francoskem in španskem jeziku, pri čemer so vsa štiri besedila enako veljavna.“

PRILOGA I

Priloga I se nadomesti z novo prilogo I:

*„PRILOGA I***ELEMENTI, KI JIH JE TREBA UPOŠTEVATI PRI PRIPRAVI AKCIJSKIH NAČRTOV, PROGRAMOV IN UKREPOV ZA ODPRAVO ONESNAŽEVANJA IZ VIROV IN DEJAVNOSTI NA KOPNEM**

Ta priloga vsebuje elemente, ki se bodo upoštevali pri pripravi akcijskih načrtov, programov in ukrepov za odpravo onesnaževanja iz virov in dejavnosti na kopnem iz členov 5, 7 in 15 tega protokola.

Cilj takih akcijskih načrtov, programov in ukrepov bo zajeti vse dejavnosti iz razdelka A ter vse skupine snovi iz razdelka C, izbrane na podlagi lastnosti iz razdelka B te priloge.

Prednostne naloge za ukrepanje naj bi določile pogodbenice na podlagi relativne pomembnosti vpliva na zdravje ljudi, okolje ter socialno-ekonomske in kulturne razmere. Taki programi naj bi vključevali točkovne vire, razpršene vire in usedanje iz zraka.

Pri pripravljanju akcijskih načrtov, programov in ukrepov bodo pogodbenice skladno s Svetovnim akcijskim programom za varstvo morskega okolja pred dejavnostmi na kopnem, sprejetim leta 1995 v Washingtonu, dale prednost snovem, ki so strupene, obstojne in se lahko kopičijo v organizmih, zlasti obstojnim organskim snovem, ki onesnažujejo, ter čiščenju odpadne vode in ravnanju z njo.

A. DEJAVNOSTI

Pri določanju prednostnih nalog med pripravljanjem akcijskih načrtov, programov in ukrepov za odpravo onesnaževanja iz virov in dejavnosti na kopnem se bodo najprej upoštevale te dejavnosti (niso navedeni po prednostnem vrstnem redu):

1. proizvodnja energije,
2. proizvodnja umetnih gnojil,
3. proizvodnja in razvoj biocidov,
4. farmacevtska industrija,
5. rafiniranje nafte,
6. papirna in celulozna industrija,
7. proizvodnja cementa,
8. strojarstvo,

9. kovinska industrija,
10. rudarstvo,
11. ladjedelništvo,
12. pristaniške dejavnosti,
13. tekstilna industrija,
14. elektronska industrija,
15. recikliranje,
16. druge dejavnosti organske kemične industrije,
17. druge dejavnosti anorganske kemične industrije,
18. turizem,
19. kmetijstvo,
20. živinoreja,
21. živilskopredelovalna industrija,
22. akvakultura,
23. obdelava in odstranjevanje nevarnih odpadkov,
24. čiščenje in odstranjevanje odpadne vode gospodinjstev,
25. ravnanje s komunalnimi trdnimi odpadki,
26. odstranjevanje blata iz čistilnih naprav,
27. industrija ravnanja z odpadki,
28. sežiganje odpadkov in ravnanje z ostanki sežiga,
29. posegi, zaradi katerih se fizično spremeni naravna oblika obale,
30. promet.

B. LASTNOSTI SNOVI V OKOLJU

Pri pripravi akcijskih načrtov, programov in ukrepov naj bi pogodbenice upoštevale te lastnosti:

1. obstojnost,
2. strupenost ali druge zdravju škodljive lastnosti (npr. karcinogenost, mutagenost, teratogenost),
3. kopičenje v organizmih,
4. radioaktivnost,
5. razmerje med opaženimi koncentracijami in koncentracijami, pri katerih ni opaznega učinka (NOEC),
6. nevarnost evtrofikacije, ki jo povzroči človek,
7. učinki na zdravje in tveganja,

8. pomembnost čezmejnega vpliva,
9. nevarnost neželenih sprememb v morskem ekosistemu in nepovrnljivost ali trajnost učinkov,
10. motenje trajnostnega izkoriščanja živih virov ali druge zakonite uporabe morja,
11. učinki na okus in/ali vonj morskih izdelkov, namenjenih uživanju,
12. učinki na vonj, barvo, bistrost in druge značilnosti morske vode,
13. vzorec porazdelitve (to pomeni količine, vzorce uporabe in verjetnost, da dejavnik doseže morsko okolje).

C. SKUPINE SNOVI

Navedene skupine snovi in virov onesnaženja bodo vodilo pri pripravi akcijskih načrtov, programov in ukrepov:

1. organohalogeneske spojine in snovi, ki lahko tvorijo take spojine v morskem okolju. Prednostno bodo obravnavani aldrin, klordan, DDT, dieldrin, dioksini in furani, endrin, heptaklor, heksaklorbenzen, mireks, PCB in toksafen,
2. organofosforjeve spojine in snovi, ki lahko tvorijo take spojine v morskem okolju,
3. organokositrove spojine in snovi, ki lahko tvorijo take spojine v morskem okolju,
4. policiklični aromatski ogljikovodiki,
5. težke kovine in njihove spojine,
6. izrabljena mazivna olja,
7. radioaktivne snovi, vključno z njihovimi odpadki, če njihov izpust ni skladen z načeli varstva pred sevanji, kot jih opredeljujejo ustrezne mednarodne organizacije, ob upoštevanju varstva morskega okolja,
8. biocidi in njihovi derivati,
9. patogeni mikroorganizmi,
10. surova nafta in naftni ogljikovodiki,
11. cianidi in fluoridi,
12. nebiorazgradljivi detergenti in druge nebiorazgradljive površinsko dejavne snovi,
13. dušikove in fosforjeve spojine ter spojine drugih snovi, ki lahko povzročijo eutrofikacijo,
14. smeti (kakršne koli obstojne proizvedene ali predelane trdne snovi, ki se odvržejo, odložijo ali pustijo v morskem in obalnem okolju),
15. toplotni izpusti,
16. kisle ali bazične spojine, ki lahko znižajo kakovost vode,
17. nestrupene snovi, ki škodljivo vplivajo na delež kisika v morskem okolju,
18. nestrupene snovi, ki lahko motijo kakršno koli zakonito uporabo morja,
19. nestrupene snovi, ki lahko škodljivo vplivajo na fizične ali kemične lastnosti morske vode.“

PRILOGA II

Priloga II se črta.

PRILOGA III

Priloga III se preštevilči kot Priloga II. Doda se naslov, uvodni odstavek pa se spremeni:

„PRILOGA II

ELEMENTI, KI JIH JE TREBA UPOŠTEVATI PRI IZDAJANJU DOVOLJENJ ZA ODSTRANJEVANJE ODPADKOV

Odvisno od primera se pri izdaji dovoljenja za odstranjevanje odpadkov, ki vsebujejo snovi iz člena 6 tega protokola, posebej upoštevajo ti dejavniki:“

Naslov ter prvi, drugi, tretji, šesti in sedmi odstavek razdelka A se spremenijo:

„A. LASTNOSTI IN SESTAVA IZPUŠČENIH ODPADKOV

1. vrsta in velikost točkovnega ali razpršenega vira (npr. industrijski proces),
2. vrsta izpuščenih odpadkov (npr. vir, povprečna sestava),
3. stanje odpadkov (npr. trdni, tekoči, blato, gošča),
6. koncentracije glede na ustrezne sestavine snovi iz priloge I in morebitne druge snovi,
7. fizične, kemične in biokemične lastnosti izpuščenih odpadkov.“

Naslov razdelka B se spremeni in doda se nov odstavek.

„B. LASTNOSTI SESTAVIN IZPUŠČENIH ODPADKOV GLEDE NA NJIHOVO ŠKODLJIVOST

7. Vse druge lastnosti, navedene v razdelku B priloge I.“

Naslov in tretji odstavek razdelka C se spremenita:

„C. LASTNOSTI KRAJA IZPUSTA IN SPREJEMNEGA OKOLJA

3. Začetna razredčitev, dosežena na točki izpusta v sprejemno okolje.“

PRILOGA IV

Priloga IV se preštevilči kot Priloga III. Doda se naslov, prvi, drugi, tretji in peti odstavek pa se spremenijo:

„PRILOGA III

POGOJI UPORABE PRI ONESNAŽEVANJU, KI SE PRENAŠA PO ZRAKU

1. Ta protokol se uporablja za izpuste, ki onesnažujejo ozračje, pod temi pogoji:
  - (a) v prevladujočih vremenskih razmerah se izpuščena snov prenaša ali bi se lahko prenesla na območje Sredozemskega morja;
  - (b) vnos snovi na območje Sredozemskega morja je nevaren za okolje glede na količine iste snovi, ki dosežejo to območje na druge načine.

2. Ta protokol se uporablja tudi za izpuste, ki onesnažujejo ozračje in vplivajo na območje Sredozemskega morja iz virov na kopnem na ozemljih pogodbenic in iz pritrjenih umetnih objektov na morju, ob upoštevanju določb člena 4(2) tega protokola.
3. Pri onesnaževanju območja Sredozemskega morja iz virov na kopnem po zraku se členov 5 in 6 tega protokola tudi uporabljajo za ustrezne snovi in vire iz priloge I k temu protokolu, kot se bodo sporazumele pogodbenice.
5. Določbe priloge II k temu protokolu se uporabljajo za onesnaževanje po zraku, kadar koli je to primerno. Spremljanje onesnaževanja zraka in razvijanje modelov onesnaževanja z uporabo sprejemljivih skupnih emisijskih dejavnikov in metodologij se izvedeta pri ocenjevanju usedanja snovi iz zraka ter pri sestavljanju inventarjev količin in stopenj emisij snovi, ki onesnažujejo, v zrak iz virov na kopnem.“

PRILOGA IV

Doda se nova Priloga IV:

„PRILOGA IV

MERILA ZA OPREDELITEV NAJBOLJŠIH RAZPOLOŽLJIVIH TEHNOLOGIJ IN NAJBOLJŠE OKOLJSKE PRAKSE

A. NAJBOLJŠE RAZPOLOŽLJIVE TEHNOLOGIJE

1. Uporaba najboljših razpoložljivih tehnologij je osredotočena na uporabo tehnologije brez odpadkov, če je na voljo.
2. Izraz ‚najboljše razpoložljive tehnologije‘ pomeni zadnjo (najsodobnejšo) stopnjo v razvoju procesov, naprav ali postopkov, ki kaže uporabno primernost določenega ukrepa za zmanjševanje odvajanja, emisij in odpadkov. Pri ugotavljanju, ali skupek procesov, naprav in postopkov sestavlja najboljše razpoložljive tehnologije, se posebna pozornost posveti:
  - (a) primerljivim procesom, napravam ali postopkom, ki so bili pred kratkim uspešno preizkušeni,
  - (b) tehnološkim prednostim in spremembam v znanstvenih spoznanjih in razumevanju,
  - (c) gospodarski izvedljivosti takih tehnologij,
  - (d) rokom za uvedbo v novih in obstoječih obratih,
  - (e) naravi in obsegu odvajanja in emisij.
3. ‚Najboljše razpoložljive tehnologije‘ za določen proces se bodo torej sčasoma spreminjale glede na tehnološki napredek, ekonomske in socialne dejavnike ter spremembe v znanstvenih spoznanjih in razumevanju.
4. Če zmanjšanje odvajanja in emisij zaradi uporabe najboljših razpoložljivih tehnologij ni sprejemljivo za okolje, je treba izvesti dodatne ukrepe.
5. ‚Tehnologije‘ vključujejo uporabljeno tehnologijo in način načrtovanja, gradnje, obratovanja, vzdrževanja in razgradnje obrata.

B. NAJBOLJŠA OKOLJSKA PRAKSA

6. Izraz ‚najboljša okoljska praksa‘ pomeni uporabo najprimernejšega spleta okoljskih kontrolnih ukrepov in strategij. Pri izbiri za posamezne primere naj bi se upoštevali vsaj ti stopenjsko razvrščeni ukrepi:

- (a) obveščanje in izobraževanje javnosti in uporabnikov o posledicah, ki jih imajo za okolje izbira določenih dejavnosti, izbira izdelkov, njihova uporaba in dokončno odstranitev;
  - (b) razvoj in uporaba kodeksa dobre okoljske prakse, ki vključuje vse vidike dejavnosti v življenju izdelka;
  - (c) obvezna uporaba oznak, ki uporabnika obveščajo o tveganjih za okolje, povezanih z izdelkom, njegovo uporabo in odstranitvijo;
  - (d) varčevanje z viri, vključno z energijo;
  - (e) sistemi za zbiranje in odstranjevanje, ki so na voljo javnosti;
  - (f) izogibanje uporabi nevarnih snovi ali izdelkov in ustvarjanju nevarnih odpadkov;
  - (g) recikliranje, ponovno pridobivanje sestavin in ponovna uporaba;
  - (h) uporaba ekonomskih instrumentov pri dejavnostih, izdelkih ali skupinah izdelkov;
  - (i) vzpostavitev sistema dovoljenj, ki vključuje vrsto omejitev ali prepoved.
7. Pri določanju spleta ukrepov, ki sestavljajo najboljšo okoljsko prakso na splošno ali pri posameznih primerih, je treba posebej upoštevati:
- (a) nevarnost izdelka, njegove proizvodnje, uporabe in odstranitve za okolje;
  - (b) zamenjavo z dejavnostmi ali snovmi, ki manj onesnažujejo;
  - (c) obseg uporabe;
  - (d) možno korist ali škodo za okolje pri nadomestnih materialih in dejavnostih;
  - (e) napredek in spremembe pri znanstvenih spoznanjih in razumevanju;
  - (f) roke za izvedbo;
  - (g) socialne in ekonomske posledice.
8. Najboljša okoljska praksa za določen vir se bo torej sčasoma spreminjala glede na tehnološki napredek, ekonomske in socialne dejavnike ter spremembe v znanstvenih spoznanjih in razumevanju.
9. Če zmanjšanje vnosov zaradi uporabe najboljše okoljske prakse ne da rezultatov, sprejemljivih za okolje, je treba izvesti dodatne ukrepe in na novo opredeliti najboljšo okoljsko prakso.“
-